

LEX KORONA

Dňa 25.04.2020 bol v Zbierke zákonov zverejnený Zákon č. 96/2020 Z.z., ktorým sa novelizuje Zákon č. 67/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 (ďalej len „lex korona“). Informácie v tomto dokumente sú platné k stavu zo dňa 25.04.2020.

Čo z daňovej oblasti upravuje lex korona:

1. niektoré oblasti správy daní
2. niektoré lehoty v oblasti daní
  - a. daň z príjmov
  - b. daň z motorových vozidiel
  - c. daň z pridanej hodnoty
3. niektoré lehoty v oblasti účtovníctva
4. niektoré správne poplatky
5. oslobodenie tovaru od dovozného cla a od dane z pridanej hodnoty pri dovoze tovaru na podporu obetí živelných pohromy
6. uplatnenie daňových strát 2015-2018

Vo všeobecnosti odporúčame pri daniach neupravených v tomto zákone podávať daňové priznania a dane a preddavky na dane platiť podľa doteraz platných zákonných lehôt.

Vyberáme **najdôležitejšie** ustanovenia, ktoré by mohli byť v súčasnosti **aktuálne**:

SPRÁVA DANÍ

§ 4 Zmeškanie lehoty

Zmeškanie lehoty, ktorá uplynula počas obdobia pandémie, sa odpustí, ak daňový subjekt zmeškaný úkon vykoná najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie; **to neplatí pre podanie daňového priznania, kontrolného výkazu a súhrnného výkazu a platenie dane a preddavkov na daň.**

Komentár PKF: Z uvedeného vyplýva, že počas pandémie je potrebné podávať a platiť dane v riadnych termínoch, okrem výnimiek, ktoré upravuje tento zákon (určite sa teda netýka DPH).

§ 6 Prerušenie daňovej kontroly a § 8 Prerušenie daňového konania

Komentár PKF: Počas pandémie môže daňový subjekt požiadať o prerušenie daňovej kontroly alebo daňového konania do skončenia obdobia pandémie.

Novelizované znenie § 8 teda neprerušuje počas pandémie automatiky všetky nové konania a preto bude možné napríklad opäť žiadať o platenie preddavkov inak, čo doterajšie znenie neumožňovalo.

§ 7 Zverejňovanie v zoznamoch finančnej správy

Počas obdobia pandémie Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „finančné riaditeľstvo“) **neaktualizuje zverejnený zoznam daňových dlžníkov**, zoznam platiteľov dane z pridanej hodnoty, u ktorých nastali dôvody na zrušenie registrácie, a zoznam vymazaných platiteľov dane z pridanej hodnoty.

Komentár PKF: Domnievame sa, že uvedené znenie neznamena, že daňovník v prípade nezaplatenia dane v termíne nebude vedený v zozname daňových dlžníkov a ďalších zoznamoch, ale len, že počas obdobia pandémie nebude finančné riaditeľstvo zverejňovať aktualizované zoznamy.

§ 10 Daňové nedoplatky

Za daňový nedoplatok sa nepovažuje dlžná suma dane, ktorej lehota splatnosti uplynie počas obdobia pandémie a ktorú daňový subjekt zaplatí alebo odvedie do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie; **ustanovenia osobitného predpisu o zodpovednosti za porušenie povinností tým nie sú dotknuté.**

Komentár PKF: Novelizácia upresňuje, že týmto nie je ovplyvnená zodpovednosť za správny delikt podľa § 154 daňového poriadku, takýmto konaním spôsobený a za sankcie, ktoré z neho vyplývajú – pokuty, úroky z omeškania (§ 155 - § 156). Zároveň nevylučuje možnosti úľavy alebo odpustenia sankcie podľa § 157 daňového poriadku

§10a Daňové preplatky

Daňový preplatok na dani z príjmov, ktorý si daňový subjekt uplatní v daňovom priznaní k dani z príjmov podanom počas obdobia pandémie, správca dane daňovému subjektu vráti do 40 dní od konca kalendárneho mesiaca, v ktorom daňový subjekt podal daňové priznanie k dani z príjmov. Daňový preplatok na dani z príjmov, ktorý si daňový subjekt uplatnil v daňovom priznaní k dani z príjmov za zdaňovacie obdobie, ktorým je kalendárny rok 2019, podanom od 1. januára 2020 do začatia obdobia pandémie, správca dane daňovému subjektu vráti do 40 dní od 31. marca 2020. Ustanovenia osobitného predpisu o použití daňového preplatku tým nie sú dotknuté.

Komentár PKF: V súvislosti s globálne zmenenou lehotou na podanie daňového priznania k dani z príjmov (koniec kalendárneho mesiaca nasledujúce po skončení obdobia pandémie - § 21 Zákona č. 67/2020), toto ustanovenie pre účely vyplatenia daňových preplatkov k dani z príjmov zavádza „virtuálnu lehotu na podanie daňového priznania“ ku koncu kalendárneho mesiaca v ktorom bolo podané daňové priznanie k dani z príjmov. Správca dane daňovému subjektu vráti preplatok z podaného daňového priznania k dani z príjmov do 40 dní od konca tohto mesiaca.

§ 12 Správne delikty a sankcie (preškrtnutý text bol zmenený)

- (3) **Správca dane nevyrubí úrok z omeškania** podľa osobitného predpisu, ak daňový subjekt zaplatí alebo odvedie do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie v ustanovenej výške alebo vo výške určenej v rozhodnutí správcu dane **daň z príjmov, vybraný preddavok na daň, daň vybranú zrážkou, alebo zrazenú sumu na zabezpečenie dane,** ktoré sa stali splatnými počas obdobia pandémie.

Komentár PKF: Z uvedeného znenia je zrejmé, že nevyrubenie úroku z omeškania sa **týka už len dane z príjmov**. Lehoty na podanie však upravuje samostatné ustanovenie, nám z toho vyplýva, že tieto neskoršie platby môžu byť (budú) predmetom úrokov z omeškania, pokiaľ správca dane nevyhoví individuálnej žiadosti o odpustenie zmeškanej lehoty.

§ 18 Opatrenia v oblasti dane z motorových vozidiel

Lehota na podanie daňového priznania a splatnosť dane podľa osobitného predpisu, ktorá neuplynula pred začatím obdobia pandémie alebo začala plynúť počas obdobia pandémie, sa považuje za dodržanú, ak sa podá daňové priznanie a zaplatí daň podľa osobitného predpisu do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie.

§ 18a Opatrenia v oblasti dane z motorových vozidiel

Preddavky na daň z motorových vozidiel splatné počas obdobia pandémie počnúc mesiacom apríl 2020 daňovník nie je povinný platiť. Daňovník, ktorý nezaplatí preddavky podľa prvej vety, vyrovná daň z motorových vozidiel v lehote na podanie daňového priznania k dani z motorových vozidiel.

Komentár PKF k § 18 a 18a: Opatrenia v oblasti dane z motorových vozidiel upravujú dodržanie lehoty na podanie daňového priznania a platenie preddavkov, ktoré počnú aprílom 2020 nie je daňovník povinný platiť. Preddavky neuhradené v období pandémie nie je po skončení pandémie daňovník vyrovnáť, daň vyrovná až v lehote na podanie daňového priznania k dani z motorových vozidiel podľa riadnej lehoty alebo v termíne upravenom v § 18 tohto zákona.

§ 20

- (1) Počas obdobia pandémie sa **lehoty podľa osobitných predpisov považujú za dodržané, ak účtovná jednotka zmeškané povinnosti splní do konca tretieho kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie, alebo do uplynutia lehoty na podanie daňového priznania podľa § 21 ods. 1 podľa toho, ktorá z lehôt uplynie skôr.**

Komentár PKF: Povinnosti viazané na podanie daňového priznania majú rovnakú lehotu ako daňové priznanie, ak lehota pre podanie daňového priznania uplynie skôr ako 3 kalendárne mesiace nasledujúce po skončení obdobia pandémie.

§ 21 Daňové priznanie k dani z príjmov

- (1) Daňové priznanie k dani z príjmov za zdaňovacie obdobie, ktorého posledný deň lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov podľa osobitného predpisu uplynie počas obdobia pandémie, sa podáva v lehote do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie, ak odseky 2 až 5 neustanovujú inak. V lehote na podanie daňového priznania k dani z príjmov je povinný platiteľ dane, daňovník, dedič alebo osoba podľa osobitného predpisu daň z príjmov aj zaplatiť.

Komentár PKF: Asi najkontroverznejšia časť prvého znenia tohto zákona, mení lehotu na podanie daňového priznania k dani z príjmov na koniec kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie. Body 2 a 4 upravujú situácie, ktoré nastanú v prípade Oznámenia daňovníka o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania, v ktorom ak je uvedená lehota, ktorá končí po skončení obdobia pandémie, tak platí lehota v tomto oznámení uvedená. Ak lehota uvedená v oznámení skončí v období trvania pandémie, lehota na podanie daňového priznania je do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie. Závažnou sa však stáva otázka platenia preddavkov na daň z príjmov, nakoľko podľa § 42 ods. 7 Zákona č. 595/2003 o dani z príjmov (ďalej len „ZDP“), do lehoty na podanie daňového priznania, v ktorom je uvedená daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, platí daňovník preddavky na daň vypočítané z dane na základe poslednej známej daňovej povinnosti uvedenej v daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobie pred bezprostredne predchádzajúcim zdaňovacím obdobím. Ministerstvom financií je toto znenie vykladané aktuálne tak, že aj v apríli a nasledujúcich mesiacoch je potrebné platiť preddavky na daň z príjmov podľa poslednej známej daňovej povinnosti z roku 2018 alebo z hospodárskeho roku, ktorému lehota na podanie daňového priznania skončila pred začiatkom pandémie.

Z uvedeného dôvodu odporúčame všetkým daňovým subjektom, ktorým by za normálnych okolností podaním daňového priznania k dani z príjmov v riadnom termíne podľa ZDP (t.j. napríklad k 31.03.2020) vznikla, zmenila sa alebo zanikla povinnosť platiť preddavky na daň z príjmov, aby správcu dane požiadali o platenie preddavkov inak a to najmä z nasledovných dôvodov:

- Mimoriadna situácia vyhlásená vládou SR z dôvodu ochorenia COVID-19
- Neprehľadná situácia v prijímaných legislatívnych opatreniach v oblasti dane z príjmov
- Ohrozenie finančnej stability spoločnosti spôsobené nepredvídateľnými legislatívnymi zmenami
- V prípade podania DPPO s nižšou daňovou povinnosťou ako v bezprostredne predchádzajúcom roku, aj ako dôvod platenie nižších preddavkov podľa DPPO

Podľa nášho názoru je v aktuálnej situácii jedinou právnou istotou v oblasti platenia preddavkov na daň z príjmov disponovať Rozhodnutím správcu dane o platení preddavkov inak. Zákom č. 96/2020 bol novelizovaný § 8, ktorý prerušuje daňové konanie len na základe žiadosti daňovníka a preto je možné opäť podať žiadosť o platenie preddavkov inak.

Napriek zavedeniu „virtuálnej lehoty na podanie daňového priznania“ pre účely vrátenia preplatku na dani z príjmov, nie je týmto ustanovená nová lehota na vyrovnanie preddavkov na daň, pretože týmto zákonom určená lehota na podanie daňového priznania ako koniec kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie, stále nie je známa, nakoľko obdobie pandémie naďalej pretrváva. Z uvedeného vyplýva skutočnosť popísaná vyššie, že až do uplynutia lehoty na podania daňového priznania podľa tohto zákona sa platia preddavky z poslednej známej daňovej povinnosti z roku 2018 v prípade zdaňovacieho obdobia kalendárny rok.

Žiadosť o platenie preddavkov inak v súvislosti s určením spôsobu vysporiadania preddavkov na daň, bude teda potrebné podať v období, v ktorom bude jasné, kedy uplynie lehota na podanie daňového priznania k dani z príjmov podľa tohto zákona. Rozhodnutie musí byť vydané v lehote do konca kalendárneho mesiaca po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania.

§ 24a Preddavky na daň z príjmov

Komentár PKF: Novela Zákona č. 67/2020 Z.z. prináša nové ustanovenie týkajúce sa platenia preddavkov na daň z príjmov. Daňovník, ktorému v počas obdobia pandémie klesli tržby o viac ako 40%, najneskôr 15 dní pred uplynutím lehoty na platenie preddavku oznámi správcovi dane vyhlásením o poklese tržieb o viac ako 40% za bezprostredne predchádzajúci kalendárny mesiac, že spĺňa podmienky pre neplatenie preddavkov na daň v aktuálnom kalendárnom mesiaci. Lehota je záväzná a nemožno ju zmeškať. Prvýkrát sa tento postup môže uplatniť v máji 2020 podľa tržieb v z mesiaca apríl 2020. Tržbu definuje pre účely tohto ustanovenia bod 3, v ktorom sa zákon pri právnických osobách odvoláva na § 2 ods. 15 zákona o účtovníctve – čistý obrat, pre účtovné jednotky vykazujúce v IFRS na § 17a zákona o účtovníctve a pri fyzických osobách účtujúcich v jednoduchom účtovníctve na príjmy z predaja výrobkov, tovarov a služieb po odpočítaní zliav a § 6 ods. 10 zákona o dani z príjmov (paušálne výdavky) a § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov (daňová evidencia).

§ 24 Hlásenie a ročné zúčtovanie dane zo závislej činnosti

Komentár PKF: Toto ustanovenie určuje lehoty na podanie Hlásenia (do konca druhého kalendárneho mesiaca), vykonanie Ročného zúčtovania (do konca kalendárneho mesiaca), doručenie dokladu o vykonaní ročného zúčtovania (do konca druhého kalendárneho mesiaca) ako aj lehotu na vysporiadanie Ročného zúčtovania zamestnanca po skončení obdobia pandémie.

§ 24b Odpočet daňovej straty

Komentár PKF: Neuplatnené daňové straty za zdaňovacie obdobia ukončené v rokoch 2015 až 2018 v poradí od najstaršej po najnovšiu, najviac do výšky 1.000.000€ odpočítať od základu dane za zdaňovacie obdobie, v ktorom posledný deň lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov uplynie v období od 01.01.2020 do 31.12.2020. Daňovník, ktorého zdaňovacím obdobím je hospodársky rok, si môže tieto straty uplatniť v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie končiace najskôr 31. októbra 2019.

Dodatočný komentár PKF: V zmysle tohto ustanovenia nám zostáva veriť, že obdobie pandémie skončí najneskôr v novembri 2020, alebo že v prípade jeho pretrvania zákonodarca zmení obdobie limitujúce odpočítanie týchto strát.

OPATRENIA V OBLASTI DANE Z PRIDANEJ HODNOTY**§ 24i**

Komentár PKF: Porušenia ustanovení o podávaní daňového priznania, kontrolného výkazu alebo platenia dane, ak ich daňovník splní do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie, nebudú mať za následok zverejnenie v zoznamoch podľa osobitného predpisu.

§ 24j

Komentár PKF: Pre potreby ustanovenia § 79 ods. 2 zákona č. 222/2004 Z. z. – vrátenie nadmerného odpočtu do 30 dní od uplynutia lehoty na podanie daňového priznania, sa podmienka týkajúca sa colných a odvodových nedoplatkov podľa písm. c) považuje za splnenú ak platiteľ dane z pridanej hodnoty odvedie dlžnú sumu cla a dlžnú sumu povinných odvodov poistných splatných počas obdobia pandémie do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie. Pravdepodobne pri žiadosti o vrátenie nadmerného odpočtu na dani z pridanej hodnoty nebude správca dane kontrolovať colné a odvodové nedoplatky počas obdobia pandémie.

Na záver ešte upozorňujeme na skutočnosť, že doteraz neboli prijaté novely zákonov v oblasti podávania daňového priznania k dani z pridanej hodnoty, kontrolného výkazu, súhrnného výkazu a platenia dane z pridanej hodnoty. Žiadosť o odpustenie zmeškanej lehoty je aktuálne jedinou legislatívne upravenou možnosťou ako eliminovať negatívne dopady v tejto oblasti, avšak nie je právne nárokovateľnou a výsledok je vždy závislý na individuálnom posúdení príslušného správcu dane. K tejto problematike nájdete viac informácií priamo na stránke Finančnej správy:

<https://www.financnasprava.sk/sk/infoservis/koronavirus-opatrenia#DaneKorona>